

TAXİA - Uluslararası Vergi Bülteni

No : 2020-37

Tarih : 7 Nisan 2020

Konu : Dünya'da Önemli Mali / Vergisel Gelişmeler

Değerli okurlarımız,

Sizlerle uluslararası verginin önemine binaen birlikte çalıştığımız yurt dışı networklerden gelen bilgileri de süzerek uluslararası vergi ve mali politikalar konusundaki gelişmeler konusunda da bilgi ve değerlendirmelerimizi paylaşmayı bir sorumluluk olarak görüyoruz.

COVID-19 salgını sonrası belirsizlikler devam ederken, en azından öngörülebilir gelecekte bizleri etkileyebilecek bazı önemli vergisel ve mali konuları derlediğimiz bültenler aracılığıyla sizlerle paylaşmak isteriz.

Bu vesile ile hepimize daha sağlıklı ve huzurlu günler dileriz ve bu konuda bize ve yakın çevremize düşen tedbirleri almanın önemini de tekrar hatırlatmak isteriz.

Covid-19 Salgını sonrası ülkelerde alınan tedbir ve önlemler

Birlikte çalıştığımız üye ülke firmaları kaynaklarını bir araya getirerek COVID-19 salgını sonrası ülkelerin almakta olduğu ekonomik ve mali tedbirleri özetleyen ve geleceğe yönelik öngörülerini paylaştıkları bir rapor hazırladılar. Dönemsel olarak güncellenen bu raporların yayımlanan son haline aşağıdaki linkten ulaşabilirsiniz:

<https://www.taxand.com/our-thinking/taxand-firms-respond-to-covid-19-outbreak/>

Bu raporların özetinde; sınır ötesi mal ve insan hareketleri çok önemli oranda kısıtlandığı için, çok uluslu şirketlerin sınır ötesi operasyonlarının belirsiz bir süre için sekteye uğrayacağı ve buna bağlı olarak uluslararası vergilendirme konularında (Transfer Fiyatlaması, ülke bazında vergi raporlaması, ön fiyatlandırma anlaşmaları) koşulların gerektirdiği değişiklikler ortaya çıkabileceği, bu durumda şirketlerin mevcut vergiye uyum modellerinin de gözden geçirilmesi gerekeceği anlaşıyor.

Ayrıca, Almanya, İtalya, İspanya, Kanada ve çoğu örnekte Merkez Bankaları ve ekonomi & maliye politikalarını şekillendiren kurumların açıklamış oldukları durgunluk karşıtı istikrar ve mali önlem paketleri de yapılan mücadelenin önemini ortaya koyuyor.

Hangi ülkede vergi ve finansal ertelemelerin nasıl yapıldığına ilişkin özet bir tabloyu da linkte bulabilirsiniz. <https://www.taxand.com/wp-content/uploads/2020/04/Copy-of-Taxand-Update-COVID-19-Version-April-3-2020.pdf>

- **Hangi Tür Teşvikler Yapılıyor?** Benzer şekilde Avrupa Birliği, ABD ve Avrupa ülkeleri geniş çaplı istikrar ve destek paketleri açıklamaktalar. Dünya ekonomisinin motoru olan ve herkesin gözünün üzerinde olduğu ABD faiz indirimleri yanında 2 trilyon dolarlık ve Almanya 500 milyar avroya yakın bir bütçe ayırmıştır. Almanya'nın iyi bir iletişim stratejisi ile yıllardır biriktirdiği cari fazlayı bu iş için harcayacağını deklare etmesi dünya ekonomisi açısından da özel bir anlama sahiptir.

- IMF, OECD vb kuruluşların da benzeri çalışmaları ve söylemleri olduğu bilinmektedir. İtalya, Kanada, Fransa ve İngiltere’de etkilenen tüm kesimler için çok geniş vergisel ve finansal kolaylıklar gündemdedir. Tüm dünya ekonomilerinin birbirine bağılılığı düşünüldüğünde özellikle durgunluk, işsizlik ve daralmanın minimum seviyede hareket edebilmesi için ülkeler arası eşgüdüm her zamankinden daha önemli bir hale gelmektedir.
- **İtalya:** Örnek olarak İtalya’da 11 maddede, gelir türleri ve eşikler itibariyle ertelenen vergiler ve beyannameler, taksitlendirme ve tecil tercihleri, sağlık ve temizlik giderlerinin vergi kredisi olarak kullanılması, bağışların vergiden indirimine ilişkin yeni düzenlemeler, genel kurulların uzatılması, belli gelir ve kazancın altındaki kişilere verilecek 100Euro harçlığın vergi dışı bırakılması, her türlü dava vb işlerin ertelenmesi vb kararların alındığı **Cura Italia** paketi açıklanmıştır.

Şimdi diğer detaylara bakalım:

Hindistan şirketlerine dolaylı olarak yatırım yapan yabancı yatırımcıların değer artış kazancı vergilemesi konusunda önemli bir yüksek mahkeme kararı yayımlandı:

Hindistan’da kurulu şirketler yüksek ekonomik büyüme potansiyelleri ile birlikte kısa sürede yatırımcılarına önemli kazançlar sağlayabiliyorlar. Hindistan’daki bir şirkete yabancı bir holding şirketi aracılığıyla (dolaylı yoldan) yatırım yapan yabancı yatırımcıların bu yatırımlarını elden çıkartmaları halinde Hindistan’da vergiye tabi olup olmayacağı ve bu konuda çifte vergilendirme anlaşmalarının (ÇVÖ) uygulanır olup olmadığı Hindistan’da çok uzun zamandır bir sorun olmaya teşkil ediyor. Bu konu ayrıca ÇVÖ anlaşmalarının sınırlandırılması etkisi sebebiyle birçok yabancı ülke ve yatırımcı tarafından yakından takip ediliyor. Bu konuda yakın zaman yayımlanan bir yargı kararına ilişkin yayımlanan bültene aşağıdaki linkten ulaşabilirsiniz.

<https://www.taxand.com/our-thinking/india-the-itat-rules-in-favour-of-the-double-taxation-avoidance-agreement-between-india-and-belgium/>

Söz konusu mahkeme kararında, Hindistan’daki yüksek mahkeme Belçika menşeli bir şirketin Hindistan’daki iştirakinin elden çıkartılması sonucu elde çıkartılan değer artış kazancının, Hindistan-Belçika ÇVÖ anlaşması hükümleri gereğince Hindistan’da vergilendirilmemesi gerektiğini teyit etti. Bu mahkeme kararı, Hindistan vergi idaresi ve daha önce verilen bazı mahkeme kararlarının aksi yönde, yerel vergi düzenlemelerinin ÇVÖ hükümlerinin avantajlarını ortadan kaldıracak şekilde uygulanamayacağını ifade ederek, yatırımcılar yönünden daha olumlu bir örnek teşkil etti.

OECD tarafından finansal işlemlere uygulanabilecek Transfer Fiyatlaması prensiplerine ilişkin son rapor yayımlandı

OECD tarafından ortaya konulan ve global ölçekte vergi kayıp ve kaçığı ile mücadele için geliştirilen aksiyon planlarına özet olarak BEPS (Base Erosion and Profit Shifting) denilmektedir. BEPS kapsamında en önemli aksiyon planlarından birisi olan Transfer Fiyatlaması konusunda düzenlemeler devam etmektedir. Son olarak, finansal işlemlere uygulanabilecek Transfer Fiyatlaması prensipleri konusunda üye ülkelere rehber olacak rapor OECD tarafından yayımlanmıştır. Konuya ilişkin değerlendirme ve değişikliklerin Finlandiya örneğinde ortaya çıkabilecek sonuçlarını özetleyen Taxand üye firması bültenine aşağıdaki linkten ulaşılabilir:

<https://www.taxand.com/our-thinking/finland-effects-of-the-oecd-s-new-transfer-pricing-guidelines/>

Burada ortaya konulan değerlendirmeler içinde, finansal işlemlerin ilişkili taraf (related party) firmalar ile yürütülmesi halinde finansal koşulların yeniden belirlenmesi ve çok uluslu bir grup

içinde yer alan şirketlerin kredi derecelendirmelerinin grup koşulları dikkate alınarak yeniden değerlendirilmesi önemli konu başlıkları olarak dikkatimizi çekiyor.

Bu dönemde Türkiye’de gerçekleşen uluslararası vergilendirme konusundaki önemli gelişmeleri de şu şekilde özetleyebiliriz:

- Türkiye’nin **ikili sosyal güvenlik sözleşmelerinin** sayısı 32’yi bulmuştur.
  - Bu anlaşmalar taraf ülke vatandaşlarının eşit işlem görmesi, sigortalılık birleştirmesi, sağlık, aile, yaşlılık, ölüm vb yardımlarından yararlanma, uygulanacak sigorta kolları, aylıkların hesaplanması, hizmet birleştirmesi, anlaşmazlıkların çözümü gibi sigortalıları ilgilendiren çok önemli konuları düzenlemektedir.
- Türkiye’nin **çifte vergileme anlaşmalarının** sayısı artmaktadır.
  - Türkiye’nin imzaladığı 93 anlaşmadan 86 tanesi yürürlükte. Bu anlaşmalardan 27 tanesi AB üyesi ülkelerle imzalanmıştır. Ayrıca, Lüksemburg, Singapur, Malezya, Güney Afrika ve Belçika ile imzalanmış mevcut anlaşmaları tadil eden protokoller mevcuttur. En son 27 Mart 2020 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 2314 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Özbekistan ile imzalanmış olan anlaşmanın tadiline ilişkin protokolün onaylanmasına karar verilmiştir. Ayrıca, 5 Mart 2020 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 2258 sayılı Karar (Milletlerarası Anlaşma) ile Türkiye ile Somali arasında imzalanmış olan anlaşmanın onaylanmasına karar verilmiştir.
  - 5 ülkeyle ise ya ikinci revize edilmiş anlaşma yapılmış ya da yeniden bir anlaşma imzalanmıştır. Ayrıca Türkiye’nin çok taraflı bilgi değişimi sözleşmelerine ve mevcut anlaşmalarda yer alan bilgi değişimi maddelerine ek olarak, Jersey, Guernsey, Man Adası, Bermuda ve Cebelitarık ile imzalanmış bilgi değişim anlaşmaları bulunmaktadır.
  - **Müzakereleri Devam Etmekte Olan Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmaları:** Hollanda, İsveç ve Lüksemburg ile mevcut Anlaşmaların revize edilmesi, Afganistan, Gana, Kamerun, Küba, Libya, Mali, Mozambik, Nijerya, Sri Lanka ve Tanzania ile bir ÇVÖA imzalanması için müzakereler devam etmektedir.
- Türkiye’de yıllardır beklenen **Transfer Fiyatlandırması düzenlemesi** yapılmıştır.
  - 25 Şubat 2020 tarihli Resmî Gazete’de yayınlanan 2151 sayılı “Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı Hakkında Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi” ile transfer fiyatlandırması mevzuatında çeşitli değişiklikler yapılmıştır.
  - Bu değişikliklerden en önemlisi transfer fiyatlandırması belgelendirme düzeninde yapılan değişikliklerdir. Buna göre, Kararname’de belirlenen hadleri aşan şirketler genel rapor (masterfile), yıllık transfer fiyatlandırması raporu (local file) ve ülke bazlı raporlama (Country-by-Country Reporting) şeklindeki üçlü dokümantasyon yükümlülüklerine tabi olacaktır.
  - Yapılan düzenlemede ilişkinin doğrudan veya dolaylı olarak ortaklık kanalıyla oluşturduğu durumların örtülü kazanç dağıtımı kapsamında sayılması için en az %10

oranında ortaklık, oy veya kâr payı hakkının olması şartı aranacağı belirtilmektedir.

- Kurumlar Vergisi Kanununun 13. Maddesine göre, ilgili belgelendirme türünün kapsamına giren mükellefler, ilişkili kişilerle bir takvim yılı içinde yaptıkları işlemler için belgelendirme yapmaları gerekmektedir.
- Yeni düzenleme ile transfer fiyatlandırması belgelendirme yükümlülüklerini tam ve zamanında yerine getiren mükellefler için %50 oranında indirimli vergi zıya cezası uygulaması öngörülmüştür. Böylece, ödevlerini tam ve zamanında yerine getiren mükellefler ile hiç yerine getirmeyen ya da eksik yerine getiren mükellefler arasında bir ayırım yapılması söz konusu olmuştur.
- Buna göre, Kararname'de belirlenen hadleri aşan şirketlerin genel rapor (masterfile), yıllık transfer fiyatlandırması raporu (local file) ve ülke bazlı raporlama (Country-by-Country Reporting) şeklindeki üçlü dokümantasyon yükümlülükleri olup olmadığını öncelikle tespit etmelerini tavsiye etmekteyiz.
- Ayrıca, Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi sonrasında transfer fiyatlandırması tebliğinde konuya ilişkin detaylı açıklamalara yer verilmesi beklenmektedir. Özellikle uygulamaya yönelik detay açıklamaların yer alacağı tebliğe göre hareket edilmesi yerinde olacaktır.
- Bunun yanında, toplam konsolide grup geliri 750 Milyon Avro ve üzerinde olan çok uluslu Türk şirket gruplarının ülke bazlı raporlama ile Türk Mali İdaresi ile paylaşacakları bilgiler uluslararası anlaşmalar dahilinde diğer ülkeler ile de paylaşılacak; aynı zamanda diğer ülkeler de Türkiye ile bu bilgileri karşılıklı olarak paylaşacaklardır. O nedenle, ülke bazlı raporlamanın Türk şirket grubuna etkisinin de ayrıca değerlendirilmesinde fayda bulunmaktadır.
- 2151 sayılı "Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtım Hakkında Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi" ile ilgili mükellefin yükümlülüklerine bağlı olarak aşağıdaki belgelerden birinin, bir kaçının ya da tamamının hazırlanması gerekebilir.
  - Genel Rapor (Masterfile),
  - Yıllık Transfer Fiyatlandırması Raporu (Local File)
  - Ülke Bazlı Raporlama (Country-by-Country Reporting)

Bu bültende geçen herhangi bir konuyla ilgili sorularınız için danışmanlarımıza ulaşabilirsiniz.

Saygılarımızla,

Independent Advisors | Tax & International

Mecidiyeköy Mahallesi Şehit Ahmet Sok. Ada Residence No: 6-10/51, Kat: 3
34381 Şişli İstanbul Tel: +90 212 211 11 10

Ankara: Kent İş Merkezi, Mustafa Kemal Mahallesi, 2152 Cadde, No:2 Kat:9 Daire No:18
Çankaya/Ankara, 06510 Tel: +90 312 446 92 05
www.ia.com.tr